

Pénteken a budapesti diplomáciai testület Szegedre érkezik és megnézi az egyetemi építkezéseket

(A Delmagyarország munkatársától.) Pénteken érdekes vendégek érkeznek Szegedre, hogy megtekintsék az egyetemi építkezéseket, a Templomteret, a fogadalmi templomot, a klinikákat és a város egyéb nevezetességeit. A vendégeket, akik között a budapesti diplomáciai testület számos tagja jön Szegedre, gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter kíséri. A hajnali személyvonattal érkeznek szalonkocsiban, amely reggelig kint marad a pályaudvaron és utasai kilenc óra után jönnek be a városba.

A kultuszminiszter már régóta tervezi, hogy bemutatja a szegedi egyetemet a budapesti külképviseletek tagjainak. Tervének megvalósítása elé azonban eddig akadályok kerültek, míg végre most sikerült összehoznia a társaságot. A kultuszminiszter és a diplomaták dr. Glattfelder Gyula

megyéspüspök vendégei lesznek. A püspöki palotában reggeliznek és tíz órakor átmennek az egyetem központi épületébe. A diplomatákat az egyetem tanácsa fogadja. Dr. Kovács Ferenc rektor és dr. Kogutowicz Károly professzor csütörtökön Budapestre utaztak és együtt jönnek vissza a szegedi vendégekkel.

Az egyetem központi épületéből indulnak el a vendégek a kultuszminiszter kalauzolásával az egyetemi építkezések és intézetek megtekintésére. Délben a megyéspüspök ad ebédet tiszteletükre, délután tovább folytatják az egyetemi intézetek szemlélését, megnézik a Pantheont, meglátogatják a klinikákat és a tudományos intézeteket. Este a gyorsvonattal utaznak vissza Budapestre.

A látogatásnak teljesen magánjellege lesz és így a fogadtatáson nem vesz részt a város hatósága.

A szociáldemokrata párt felszólította az ellenzéki pártokat, hogy ne vegyenek részt a választásokon

Bethlen, Propper, Gaál Gaszton és Farkas István vitája a passzivitásról

Budapest, május 21. A képviselőház csütörtökön megkezdte az appropriációs törvényjavaslat tárgyalását. Temesváry Imre előadó ismertette a javaslatot, majd Propper Sándor volt az első felszólaló. Az országon csak a produktív osztályok megsegítésével lehetne segíteni. Mi sokszor meggyőződhetünk arról, hogy az érvek hiábavalók, a kormányt nem lehet meggyőzni helytelen politikájáról, mégis végeztük a robotunkat, mert láttuk azt a könnyelműséget, amellyel az ország ügyeit tíz év óta vezetik. Láttuk, hogy amikor árvíz hajósokra lett volna szükség, csak vészhajósok vannak, akik veszedelembé viszik az ország hajóját. Komoly intézkedés kell a bajok segítésére és ezt nem látjuk. Nem váltották be azokat az ígéreteket, hogy a magángazdaságot szanálják. A kormány optimista volt és mosolyogva tűrte a dolgok idefejlődését. Az államháztartás egyensúlya sem szilárd ma már.

— Ami a kormány keze ügyébe került, az mind megdrágult. Így megdrágult a kávé, a dohány, a posta és a tea. A miniszterelnök azt mondta, hogy az ország mai helyzete nem bírja ki a fontos politikai problémák felvetését. (Zaj a baloldalon.) Kérdezzük miért nem bírja ki az ország az egészséges átalakulást. A tuloldalon ünneplik azokat, akik tízéves kormányzásuk eredményeképpen csak azt tudják felmutatni, hogy az ország végveszedelemben forog, hogy komoly politikai problémák felvetését nem bírja ki az ország.

Propper Sándor ezután állandóan ismétlődő rendreutasítások és fokozódó viharok közepette beszél a titkos választójogról. Azt fejtegeti, hogy az 1926. évi választójogi törvény másfélmillió választó jogosultságát vette el. Felvetődik a kérdés, hogy érdemes-e ebben a komédiában résztvenni?

Almásy elnök rendreutasítja.

Propper: A szociáldemokrata párt történelmi felelősségének teljes tudatában

nyilván felszólítja a komoly ellenzéki pártokat, hogy ne vegyenek részt a nyílt választójoggal és a választó eszközökkel folytatott egyenlőtlen harcban, hanem passzivitásukkal hirdessék,

hogy Magyarországon nincs igazi alkotmányos élet, hogy az ilyen választás nem az igazi népakarat megnyilvánulása. Felhívja a szociáldemokrata párt a komoly ellenzéki pártok figyelmét arra, hogy elhatározásuk történelmi jelentőségű és esetleg sorsdöntő lehet az ország további fejlődésére, gazdasági, etikai és politikai szempontból egyaránt. Meg kell alkotni az új nemzeti ellenállást, az országrontó reakcióval szemben. A mai válságos időkben valamilyen eszközzel meg kell menteni az országot, meg kell tisztítani a közéleti parazitáktól.

Almásy elnök ismét rendreutasítja Proppert.

Peidl Gyula: Tehát nem kell megtisztítani?

Percektig viharzik a terem.

Propper Sándor: Azért gáncsolják el a titkos

választói jogot, hogy ne érvényesülhessen az igazi közvélemény. A tiszta parlamentarizmus megmentése érdekében van szükség a titkosságra. A kapacitálás fegyverével sokszor éltünk, de hiába, úgy, hogy önkéntelenül is passzivitásra kell gondolnunk. Hívjuk a polgári ellenzék minden tagját, keressük a megegyezést, ne nézzük egymás programját és származását, csak azt, hogy az ország veszélyben van és hogy egy fekete reakció ül az országon, amely süket és vak, nem hallgat a jó szóra és amely szó nélkül hagyja Apponyi Albertnek a demokráciára irányuló figyelmességét.

— Hívjuk az ellenzéket, határozzon gyorsan, hogy mi is gyorsan határozhatunk és azt hiszem, hogy akkor a kormány összetakolt és összevásárolt többségével...

Nagy zaj a jobboldalon.

Puky Endre elnök: A képviselő urat nem gátoltam a szólásszabadságban, de kérem, hogy tartózkodjék a sértésektől, mert nincs joga pártokat sértegetni!

Propper Sándor: Hiszem, hogy a reakció a saját erkölcsatlenségének terhe alatt összeomlik és akkor felvirrad Magyarország jobb jövője.

Ismét

teljes erővel tört ki a zaj a jobboldalon.

Hegedűs Kálmán: A legnagyobb felháborodással utasítom vissza azt a kijelentést, hogy megvásárolt többség ül a Házban. Ebben a képviselőházban a jövő Nagy-Magyarországnak népképviselői vannak. Ha a kultuszminiszter kulturprogramját sikerül végrehajtani, akkor majd nagy lépéssel mehetünk előre az általános választójog terén.

Ernszt Sándor népjóléti miniszter ezután betejeszlette a Társadalombiztosító szanálásáról szóló törvényjavaslatot.

Kun Béla: Ez a képviselőház tárgyalja, vagy nem?

Gaál Gaszton felszólalásában a szociáldemokraták felhívásával foglalkozott. Szerinte ennek sem gyakorlati, sem elméleti szempontból eredménye nem lenne. Az ellenzéki pártok passzivitása 24 óráig tényleg szenzáció erejével hatna, de nem volna helyes, mert az egyes kerületekben szavazási kényszer van és ha az ellenzék nem állítana jelöltet, akkor mindenütt kormánypárti képviselőket választanának. A pénzügyminiszter tegnapi beszédével kapcsolatban kijelentette, hogy nem adóreformot sürgetett, hanem a mostani adóreformnak novelláris rendezését. Az összeférhetlenség ügyében szintén lépéseket kell tenni. A miniszterelnök és a pénzügyminiszter azt a felhívást intézte az ellenzékhez, hogy gazdasági és pénzügyi kérdésekből ne csináljanak politikumot, dolgozzanak ezekben a kérdésekben együtt a kormány-párttal. Kijelenti, hogy erre bármikor hajlandó és a kormányt a jövőben a nagyjelentőségű kérdésekben támogatni fogja.

Hegymegi Kiss Pál felszólalásában azt mondta, hogy

nincs szükség az ellenzéki pártok passzivitására,

még pedig azért, mert az ellenzéki pártokat az a cél vezeti, hogy elveiknek az alkotmányos eszközök segítségével érvényt szerezhessenek, ami csak parlamentben lehetséges. Hangoztatta, hogy a falu deklasszifikálását látja abban, hogy, amíg a városokban titkosan szavaznak, addig a falvakban nyílt szavazás van.

Thury Béla helyesli az olaszbarát politikát, azonban nem híve az Ausztriával való uniónak, mert nem lehetetlen, hogy egy tökeszegény Ausztriával megnagyobbodott terület a hitel és kölcsön szempontjából még rosszabb helyzetet teremtené. Híve a királyság visszaállításának, de ez csak olasz segítséggel válhat lehetővé.

Szünet után Horváth Mihály a bőletta kérdésében döntést sürgetett. Szerinte a buza denaturálása elkésett dolog.

Kállay Tibor hangoztatta, hogy a költségvetés apasztásáról jelenleg szó sem lehet. Szerinte a szocialisták felszólalása hitelviszonyaink szempontjából nem tesz jó hatást a külföldön, de nem kevésbé veszélyes az a tény, hogy a miniszteriumok apróbb tételeket sem fizetnek ki és ezzel alkalmat adnak messzesemenő következtetésekre. Mindent el kell követni, hogy kellő takarékosági célt érjünk el, a pazarlást meg kell akadályozni.

Farkas Tibor a gazdasági válságot arra vezeti vissza, hogy a magángazdaság súlyosan van megterhelve. Meggyőződése, hogy vannak gazdasági kérdések, amelyeket époló óvatossággal kell kezelni, mint a külpolitikai problémákat.

Ezután

Bethlen miniszterelnök

szólt fel.

— Propper Sándor felszólította az ellenzéket — mondotta —, hogy passzivitásba menjen át az elkövetkezendő választásoknál. Öszintén mondom, nem tudom, hogy ez a felszólítás időszerű-e, mindeenesetre

a Ház egy haldokló Ház benyomását kelti,

amikor egy képviselő ilyen kérdéssel foglalkozik. Propper szerint az ellenzéknek azért kell passzivitásba mennie, mert olyan választójog áll fenn, amely mellett semmi kilátásuk nincsen. Felhívását megértem, ha ez a mostani választójog valami novum volna, de a szociáldemokraták már két választáson résztvettek, amelyeken már ez a választójog volt érvényben. Egyik kijelentését kénytelen vagyok visszautasítani. Azt mondotta Propper Sándor, hogy összevásárolt tömeggel szemben a küzdelmet felvenni nem lehet. Ezzel szemben felhozom azt, hogy az 1926. évi választások után gróf Apponyi Albert kijelentette, hogy ha titkos is lett volna a választás, a kormánynak feltétlen többsége lett volna az országban. Azóta törvényhatósági választások is voltak, még pedig titkos alapon és a kormánypártok arányosítva ugyanazt a többséget nyerték el, mint amelyet nyílt szavazással a választásokon elnyertek. Ezt a felszólítást tehát, amelyet a szociáldemokrata párt az ellenzéki pártokhoz intézett — a gyengeség bevallásának veszem.

— A másik megjegyzésem — folytatta Bethlen

— Gaál Gaszton felszólalására vonatkozik. Gaál Gaszton kifejtette, hogy feltűnő ellentét nem választják el a kormánytámogató pártoktól és sok tekintetben a részletkérdésekben is egyetért velük, de nem helyesli, hogy sok kilátásba helyezett intézkedést nem hajtottak végre, amelyeket pedig végre kellett volna hajtani, mert szükség volt rájuk. Nem mindig lehet végrehajtani teljesen azt, amit az ellenzék végrehajthatónak talál. Az élet által teremtett nehézségek azok, amelyek megakadályozzák a kormányt egyes intézkedések megtételében. Ha Gaál Gaszton felajánlja azt, amit én már felajánlottam, hogy a gazdasági és pénzügyi kérdéseket kapcsoljuk ki a politika köréből és vigyük át a kölcsönös megértés terére, azt helyesnek tartom és el is fogadom. Adjon alkalmat Gaál Gaszton arra, hogy ezen kérdések gyakorlati miként való megoldását tárgyalás alá vegye, — fejezte be beszédét Bethlen.

Ezután

Wekerle pénzügyminiszter

reflektált a felszólalásokra. Kijelentette, hogy a kormány a külföldi piacok megszervezése mellett nagy fontosságot tulajdonít a belföldi piac megszervezésének is, mert itt tudjuk árunkat a legbiztosabban értékesíteni. Az iparfejlesztés terén a kormánynak az az álláspontja, hogy meglévő iparunkat tovább kell fejleszteni, mert az ország lakossága mezőgazdaságból egyedül meg nem élhet. Kijelentette ezután, hogy zugségélyek nincsenek, a tisztviselők ezévből már csökkentett jutalmakat kaptak. Az adóbehajtások kiméletesen történnek. Esztorgályos János: Ugy látszik, a miniszter ur nincs adóhátalékban? (Derűtség.)

Ezután a Ház a felhatalmazási javaslatot által-

TITKOK ASSZONYA
hétfőtől a Korzóban

„Pajtásszerelem”
hétfőtől a Belvárosban